

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

18/9/2015

Γνωρίστε το Έργο LIFE DEBAG

Την 1^η Σεπτεμβρίου 2015 εγκαινιάστηκε το ευρωπαϊκό Έργο **LIFE DEBAG** *Ολοκληρωμένη εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τη μείωση της πλαστικής σακούλας στο θαλάσσιο περιβάλλον (LIFE14 GIE/GR/001127)*

LIFEDEBAG-Integrated information and awareness campaign for the reduction of plastic bags in the marine environment (LIFE14 GIE/GR/001127), που υλοποιείται με

τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού μέσου LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποσκοπεί στη μείωση της πλαστικής σακούλας στο θαλάσσιο περιβάλλον. Πρόκειται για ένα έργο με επίκαιρα προστιθέμενη αξία, καθώς μόλις λίγους μήνες πριν, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα των επιπτώσεων της στο θαλάσσιο περιβάλλον, υπερψήφισε νέα ευρωπαϊκή οδηγία, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη της Ε.Ε. επιτάσσονται να μειώσουν δραστικά την πιο ευρέως χρησιμοποιούμενη -«πολύ λεπτή»- πλαστική σακούλα μιας χρήσης.

Στο Έργο συμμετέχουν πέντε φορείς με εγνωσμένη εμπειρία στα πεδία της προστασίας του παράκτιου περιβάλλοντος και της διαχείρισης στερεών αποβλήτων και πιο συγκεκριμένα: το **Πανεπιστήμιο Πατρών**, που είναι και ο **Συντονιστής του Έργου (Εργαστήριο Θαλάσσιας Γεωλογίας & Φυσικής Ωκεανογραφίας, Τμ. Γεωλογίας, Τμ. Χημείας, Τμ. Βιολογίας)**, η **TERRANOVA Περιβαλλοντική Τεχνική Συμβουλευτική ΕΠΕ**, το **Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS**, η **Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης** και το **Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος & Ανθρώπινου Δυναμικού του Παντείου Πανεπιστημίου**. Την Πέμπτη 10 Σεπτεμβρίου, όλοι οι παραπάνω εταίροι, συναντήθηκαν στην Πάτρα, στο kick off meeting του έργου, θέτοντας τις βασικές κατευθύνσεις και στρατηγικές του.

Μέχρι τις 31 Μαρτίου 2018, οπότε και ολοκληρώνεται η τυπική διάρκειά του, το έργο LIFE DEBAG θα υλοποιήσει μια ευρεία εκστρατεία ενημέρωσης με άξονα το τεράστιο οικολογικό αποτύπωμα των πλαστικών σακουλών στο θαλάσσιο περιβάλλον, φαινόμενο για το οποίο, παρά τις ανησυχητικές διαστάσεις που έχει λάβει την τελευταία δεκαετία, η γνώση των πολιτών εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα ελλειμματική.

Παρότι η διάχυση και τα αποτελέσματα του έργου αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο σε εθνικό επίπεδο, βασικό πιλότο εφαρμογής των δράσεων του αποτελεί το νησί της **Σύρου**. Στο πλαίσιο αυτό και σε ετήσια βάση, η πρώτη εβδομάδα του Ιουνίου καθιερώνεται ως «plastic bag free week», στη διάρκεια της οποίας θα πραγματοποιούνται οι κεντρικές δράσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας με τους πολίτες και τους επισκέπτες του νησιού.

Οι δράσεις αυτές θα περιλαμβάνουν:

- **Ενημέρωση πόρτα-πόρτα** ενός μεγάλου μέρους των κατοίκων της Σύρου σχετικά με τις επιπτώσεις της πλαστικής σακούλας.
- **Εκπαιδευτικές ομιλίες** και εκπαιδευτικά παιχνίδια για παιδιά.
- **Επιμορφωτικά σεμινάρια** προς τους εκπαιδευτικούς.
- **Στρογγυλά τραπέζια:** ενημέρωση/συζήτηση με εμπλεκόμενους φορείς (αρμόδιους δημόσιους φορείς, τοπικές επιχειρήσεις, καταστήματα, κ.λπ.).
- **Καμπάνια αντικατάστασης της πλαστικής σακούλας** σε συνεργασία με επιχειρήσεις του νησιού, που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στις δράσεις του έργου, στις οποίες θα διανεμηθούν πάνινες σακούλες, με απώτερο στόχο την προώθησή τους στο αγοραστικό κοινό, τη βαθμιαία υιοθέτησή τους για τη συσκευασία και μεταφορά των αγορών του και κατά συνέπεια τον περιορισμό της χρήσης πλαστικής σακούλας.
- **Έκθεση εικαστικών έργων** από τους μαθητές των σχολείων της Σύρου.
- **Workshop** ανοιχτά στο κοινό με τη συμμετοχή διεθνών επιστημόνων σχετικών με τα θαλάσσια απορρίμματα.

Η απόδοση των δράσεων αυτών θα αξιολογηθεί από το πρόγραμμα μέσω της παρακολούθησης και της καταγραφής των απορριμμάτων στο περιβάλλον του νησιού σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

1. Η πλαστική σακούλα

Το μικρό βάρος, σε συνδυασμό με την υψηλή αντοχή, ήταν οι ιδιότητες που έκαναν τις πλαστικές σακούλες ιδιαίτερα δημοφιλείς και τις κατέστησαν από τη δεκαετία του '70

ένα από τα χαρακτηριστικότερα σύμβολα της καταναλωτικής κοινωνίας μας. Τα ίδια χαρακτηριστικά είναι αυτά που τις καθιστά απειλή για τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Εκτιμάται ότι το 2010 στην Ευρώπη χρησιμοποιήθηκαν 98,6 δις πλαστικές σακούλες μεταφοράς αγαθών, εκ των οποίων το 89% ήταν μιας χρήσης (Bio Intelligence Service, 2011). Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, στην Ελλάδα καταναλώνονται 269 σακούλες ανά άτομο/έτος. Η αλόγιστη κατανάλωση/ χρήση της πλαστικής σακούλας έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής στερεών αποβλήτων και τη μη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.

2. Το ταξίδι της πλαστικής σακούλας

Οι πλαστικές σακούλες αν δεν καταλήξουν σε χώρους υγειονομικής ταφής, μπορούν να ταξιδέψουν πολύ εύκολα προς το θαλάσσιο περιβάλλον, όσο μακριά και να απορριφθούν από αυτό (π.χ. στο δάσος, στο βουνό, στο ποτάμι, κλπ.). Λόγω του μικρού τους βάρους και της ανθεκτικότητάς τους παρασύρονται από τον άνεμο και τη βροχή και μόλις εισέλθουν στη θάλασσα μπορούν να διανύσουν μεγάλες αποστάσεις ταξιδεύοντας στην επιφάνεια της θάλασσας η/και στα μεσόνερα (μεταξύ της επιφάνειας της θάλασσας και του πυθμένα), προκαλώντας μια σειρά από δυσμενείς επιπτώσεις. Σε έρευνες που έχουν υλοποιηθεί στο βυθό της Μεσογείου γύρω από τις ακτές της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, και της Ελλάδας έχουν αναφερθεί υψηλές συγκεντρώσεις απορριμμάτων (Galgani al., 1995, Ioakeimidis, et al., 2014), όπου περίπου το 77% αυτών ήταν τα πλαστικά και από αυτό, σχεδόν το 90% ήταν πλαστικές σακούλες.

3. Οι επιπτώσεις

Οι πλαστικές σακούλες αποτελούν απειλή για τα ζώα και τα πουλιά που ζουν στη θάλασσα. Τουλάχιστον 1.000.000 πουλιά και 100.000 θαλάσσια θηλαστικά πεθαίνουν κάθε χρόνο από πλαστικά και άλλα σκουπίδια που καταλήγουν στο περιβάλλον (UNEP, 2006). Τα ζώα οδηγούνται στον θάνατο είτε έμμεσα λόγω παγίδευσης ή τραυματισμού όπου και περιορίζεται η δυνατότητα κίνησής τους, επηρεάζοντας με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητά τους να βρουν τροφή ή να αποφύγουν τους θηρευτές τους, είτε άμεσα λόγω αστίας, ασφυξίας ή πνιγμού.

Επίσης, προκαλούν αισθητική ρύπανση μειώνοντας την τουριστική αξία παράκτιων περιοχών, αυξάνουν το κόστος της εμπορικής αλιείας καθώς μπλέκονται στον αλιευτικό εξοπλισμό και προκαλούν προβλήματα στη ναυσιπλοΐα και στις προπέλες των σκαφών, αντίστοιχα.

Μια ακόμα αρνητική διάσταση των πλαστικών σακουλών, είναι ότι μπορούν να παρέχουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τη μετανάστευση ειδών της βενθικής μακροπανίδας, όπως καταφύγιο, τροφή, κατάλληλο υπόστρωμα ή και το «μεταφορικό μέσο» για αποίκιση, καθώς λόγω της υψηλής πλευστότητάς τους μπορούν να διανύουν μεγάλες αποστάσεις επιπλέοντας στο θαλασσινό νερό, που μπορεί αποδεδειγμένα να οδηγήσει σε διαταραχή των τοπικών οικοσυστημάτων.

4. Τα μικροπλαστικά της πλαστικής σακούλας

Οι πλαστικές σακούλες δεν παραμένουν ατόφιες για εκατοντάδες χρόνια στο θαλάσσιο περιβάλλον, αλλά κατακερματίζονται σε αμέτρητα μικροσκοπικά σωματίδια διαμέτρου μικρότερης των 5 χιλιοστών (μικροπλαστικά), σε χρονικό διάστημα μηνών ή ετών, λόγω της επίδρασης της υπεριώδους ακτινοβολίας και των κυμάτων/ρευμάτων και άλλων μηχανικών διεργασιών. Τα μικροπλαστικά είτε καταλήγουν στα ιζήματα του βυθού είτε αιωρούνται στην υδάτινη στήλη και εισέρχονται στην τροφική αλυσίδα μέσω των οργανισμών που τα καταναλώνουν μαζί με το φυτοπλαγκτόν, το οποίο κυμαίνεται στις ίδιες περίπου διαστάσεις.

Σύμφωνα με έκθεση που δημοσιεύτηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα, τα θαλάσσια απορρίμματα επηρεάζουν δυσμενώς 663 θαλάσσια είδη. Το 11% περίπου των περιπτώσεων αφορούσε συγκεκριμένα σε κατάποση μικροπλαστικών. Ορισμένα είδη ψαριών, πουλιών και άλλων ζώων αποβάλλουν το πλαστικό εύκολα, αλλά υπάρχουν και είδη που δεν έχουν αυτήν την ικανότητα, λόγω της κατασκευής του πεπτικού τους συστήματος, με αποτέλεσμα το πλαστικό να συσσωρεύεται στο σώμα τους. Τα μικροπλαστικά αποτελούν ένα «τοξικό χάπι» για τους οργανισμούς που τα καταπίνουν, καθώς εκτός από τις τοξικές ουσίες που περιέχουν από την παραγωγή τους (επιβραδυντικά καύσης, σταθεροποιητές, κ.α.) και πολλές από αυτές φαίνεται να επηρεάζουν το ορμονικό σύστημα, μπορούν να συσσωρεύουν στην επιφάνειά τους έμμοτους οργανικούς ρύπους (POPs), (π.χ., PCBs και φυτοφάρμακα όπως το DDT), σε συγκεντρώσεις δέκα χιλιάδες φορές υψηλότερες σε σχέση με το θαλασσινό νερό που τα περιβάλλει.

Περισσότερες πληροφορίες
Λουκία Καλαϊτζή
Υπεύθυνη Τύπου & Επικοινωνίας
Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS
press@medsos.gr
2108228795

